

شاخص بهای مواد غذایی فائو طی نه ماه ۲۰۲۰

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران
معاونت بررسی‌های اقتصادی

تهیه کننده: مهسا رجبی نژاد

ناظر: عاطفه قاسمیان

واحد گردآوری و تحلیل آمارهای اقتصادی

معاونت بررسی‌های اقتصادی

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران

آبان ۱۳۹۹

از طریق ایمیل زیر می‌توانید پیشنهادهای و نظرات اصلاحی خود را به واحد مربوطه منعکس نمایید:

Economic.tccim@gmail.com

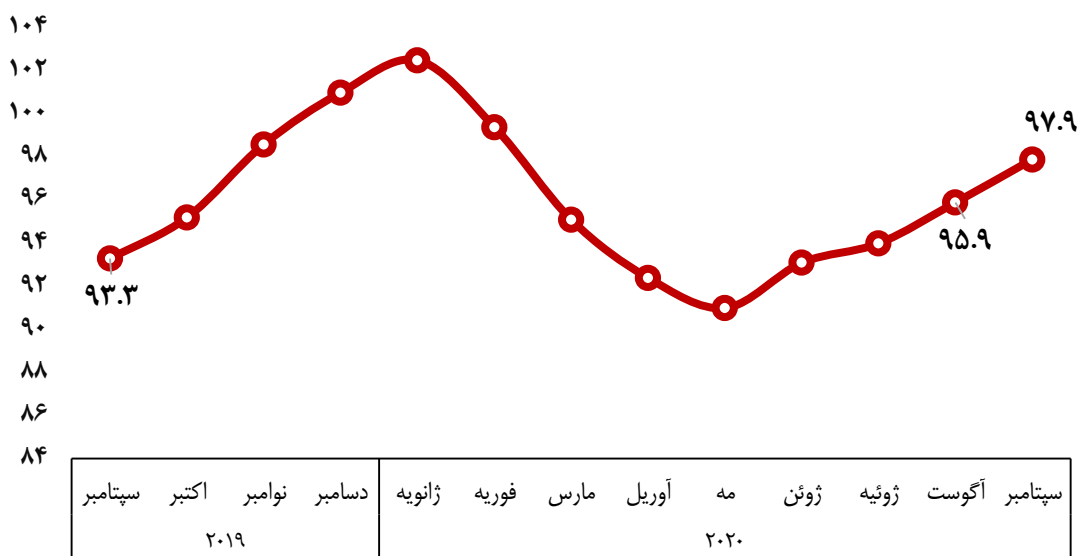
استفاده از مطالب این گزارش با ذکر منبع بلامانع است.

چکیده

مطابق آمارهای فائو، شاخص بهای مواد غذایی فائو که از ابتدای ژوئن ۲۰۲۰ روند صعودی را طی کرده، در ماه سپتامبر ۲۰۲۰ معادل ۹۷,۹ بوده که نسبت به ماه آگوست ۲ واحد (معادل ۲,۱ درصد) و نسبت به سپتامبر ۲۰۱۹، ۴,۶ واحد (معادل ۵ درصد) افزایش یافته است. مقدار شاخص مذکور در ماه سپتامبر ۲۰۲۰، به بالاترین میزان خود از فوریه ۲۰۲۰ رسیده است. قیمت‌های بالاتر روغن‌های گیاهی و غلات دلیل اصلی افزایش شاخص کل بهای مواد غذایی فائو در این ماه هستند. در مقابل، قیمت محصولات لبنی به طور کلی ثابت باقی مانده و قیمت شکر و گوشت از سطح ارقام ماه آگوست عقب‌نشینی کرده‌اند.

مطابق نمودار ۱، شاخص بهای مواد غذایی فائو^۱ که از ابتدای ژوئن ۲۰۲۰ روند صعودی را طی کرده، در ماه سپتامبر ۲۰۲۰ به طور میانگین معادل ۹۷٫۹ بوده که نسبت به ماه آگوست ۲ واحد (معادل ۲٫۱ درصد) و نسبت به سپتامبر ۲۰۱۹، ۴٫۶ واحد (معادل ۵ درصد) افزایش یافته است. مقدار شاخص مذکور در ماه سپتامبر ۲۰۲۰، به بالاترین میزان خود از فوریه ۲۰۲۰ رسیده است. قیمت‌های بالاتر روغن‌های گیاهی و غلات دلیل اصلی افزایش شاخص کل بهای مواد غذایی فائو هستند. در مقابل، قیمت محصولات لبنی به طور کلی ثابت باقی مانده و قیمت شکر و گوشت از سطح ماه آگوست عقب‌نشینی کردند.

نمودار ۱. روند ماهانه شاخص کل بهای مواد غذایی جهان طی یک ساله منتهی به ماه سپتامبر ۲۰۲۰

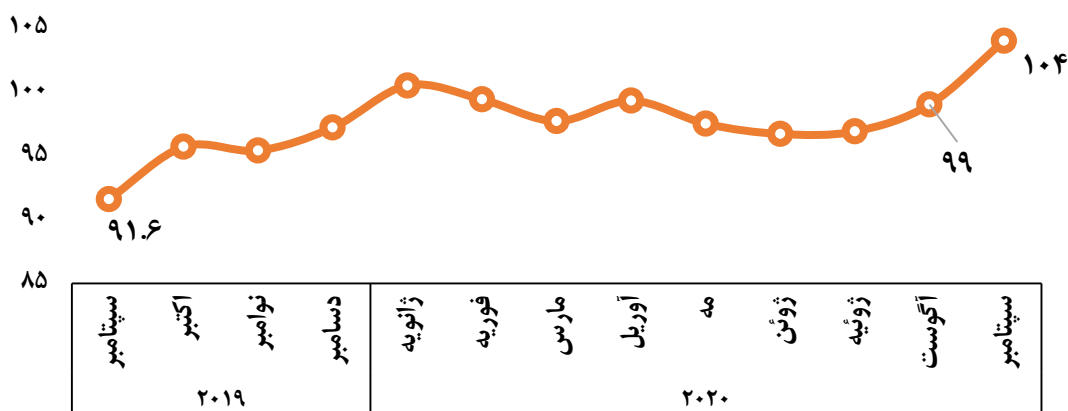

منبع داده‌ها: فائو

شاخص بهای گروه غلات در سپتامبر ۲۰۲۰ به طور متوسط معادل ۱۰۴ بوده که نسبت به ماه گذشته ۵ واحد (معادل ۵٫۱ درصد) و نسبت به ماه مشابه سال گذشته ۱۲٫۵ واحد (معادل ۱۳٫۶ درصد) افزایش یافته است. افزایش این شاخص در ماه سپتامبر برای سومین ماه متوالی اتفاق افتاده است. به دلیل تاثیر سریع تقویت فعالیت‌های تجاری به همراه افزایش نگرانی در مورد چشم انداز تولید غلات در نیمکره جنوبی و شرایط خشک که بر کاشت گندم زمستانی در بسیاری از مناطق اروپا تأثیر منفی می‌گذارد، قیمت گندم در ماه سپتامبر به شدت افزایش یافت. قیمت‌های بین‌المللی ذرت نیز افزایش قابل توجهی را نشان می‌دهد، که به کاهش چشم انداز تولید، به ویژه در اتحادیه اروپا و انتظار کاهش چشمگیر در عرضه محصولات در ایالات متحده آمریکا، به دنبال بهبود روند حمل و نقل ذرت این کشور از فصل قبل، انجامید. تقاضای شدید واردات از چین باعث افزایش بهای ذرت دامی برای سومین ماه متوالی شد؛ این درحالیکه است که قیمت‌های بین‌المللی برنج با نزدیک شدن یا وارد شدن به مرحله برداشت در نیمکره شمالی (با کند شدن تقاضا) ۱٫۴ درصد کاهش یافته است (نمودار ۲ و ۳).

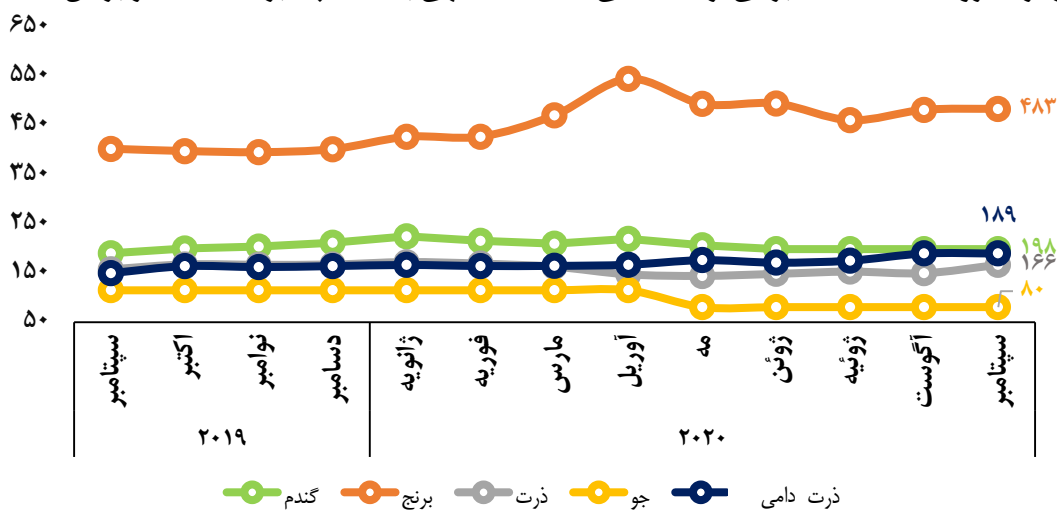
^۱ FAO Food Price Index

نمودار ۲. روند ماهانه شاخص بهای گروه غلات طی یک ساله منتهی به ماه سپتامبر ۲۰۲۰

منبع داده‌ها: فائو

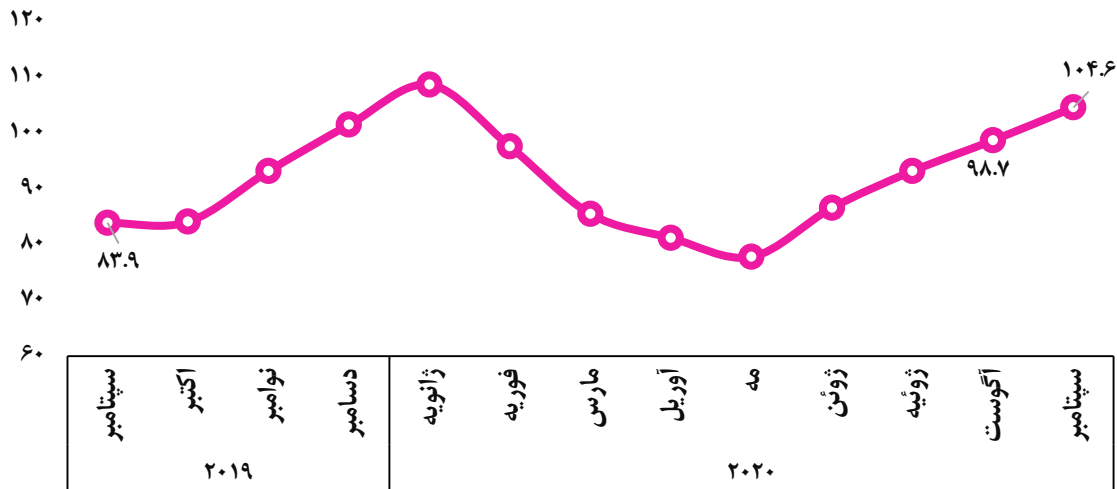
نمودار ۳. روند ماهانه قیمت برخی از غلات طی یک ساله منتهی به ماه سپتامبر ۲۰۲۰ (دلار بر تن)

منبع داده‌ها: بانک جهانی

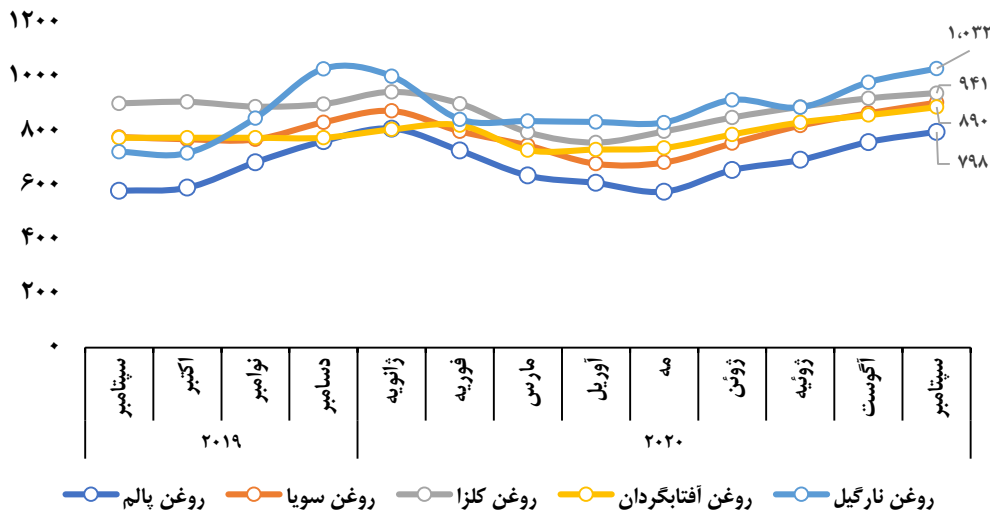
با توجه به نمودار ۴ و ۵، شاخص بهای روغن‌های گیاهی در سپتامبر ۲۰۲۰ به طور میانگین ۱۰۴٫۶ بوده که نسبت به آگوست ۲۰۲۰، ۵٫۹ واحد (معادل ۶ درصد) و نسبت به مدت زمان مشابه سال گذشته ۲۰٫۷ واحد (معادل ۲۴٫۷ درصد) افزایش یافته که بالاترین رقم طی هشت ماه گذشته بوده است. افزایش این شاخص بیشتر به دلیل افزایش بهای روغن پالم، روغن سویا و روغن آفتابگردان بوده است. قیمت‌های بین‌المللی روغن پالم برای چهارمین ماه متوالی به طور قابل توجهی افزایش یافت، که به تقاضای جدید برای واردات جهانی و همچنین پایین آمدن سطح موجودی کالا در مالزی و عدم اطمینان در مورد سرعت تولید در جنوب شرقی آسیا در ماه‌های آینده، ارتباط دارد. در همین زمان، قیمت‌های بین‌المللی روغن آفتابگردان در سپتامبر نیز به شدت افزایش یافت که علت آن تضعیف چشم‌انداز تولید در منطقه دریای سیاه، است. در خصوص روغن سویا نیز، قیمت‌های بین‌المللی با کاهش فعالیت واحدهای روغنکشی در آمریکای جنوبی و همچنین ثبات تقاضای برای بیودیزل در ایالات متحده آمریکا، همچنان رو به افزایش هستند.

نمودار ۴. روند ماهانه شاخص بهای گروه روغن‌های گیاهی طی یک ساله منتهی به ماه سپتامبر ۲۰۲۰

منبع داده‌ها: فائو

نمودار ۵. روند ماهانه قیمت روغن‌های گیاهی طی یک ساله منتهی به ماه سپتامبر ۲۰۲۰ (دلار بر تن)

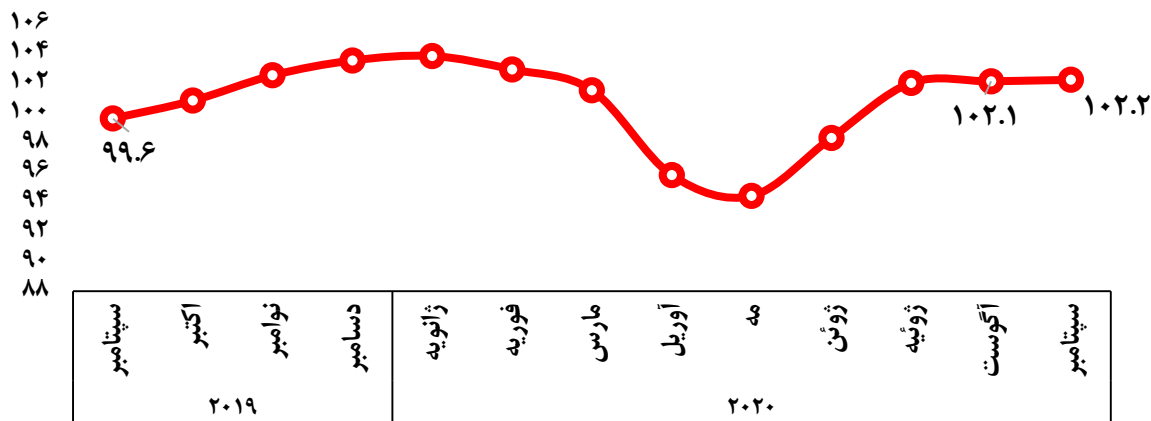

منبع داده‌ها: بانک جهانی

شاخص بهای گروه لبنیات فائو در سپتامبر ۲۰۲۰ به طور میانگین ۱۰۲,۲ بوده که نسبت به ماه گذشته بدون تغییر و نسبت به سپتامبر ۲۰۱۹، معادل ۲,۵ واحد (معادل ۲,۵ درصد) افزایش یافته است (نمودار ۶). افزایش اندک قیمت کره، پنیر و شیر خشک بدون چربی با کاهش در قیمت شیرخشک کامل جبران شد، در نتیجه شاخص تقریباً وضعیت باثباتی در سپتامبر ۲۰۲۰ دارد. قیمت کره به دلیل تقاضای زیاد برای تحویل‌های کوتاه مدت و کاهش میزان فرآوری در اروپا، افزایش یافته است؛ این درحالی است که قیمت پنیر با افزایش تقاضای واردات همراه با افزایش تقاضای داخلی در اروپا و همچنین استمرار محدودیت‌های مربوط به خدمات غذایی، اندکی افزایش یافته است. قیمت بهای شیر خشک بدون چربی نیز افزایش یافته،

که ناشی از عرضه کم در منطقه اروپا بدلیل افت تولید فصلی است. در مقابل، با کاهش تقاضای واردات، به ویژه از خاورمیانه در خلال اوج تولید فصلی در اقیانوسیه، قیمت شیرخشک کامل کاهش یافت.

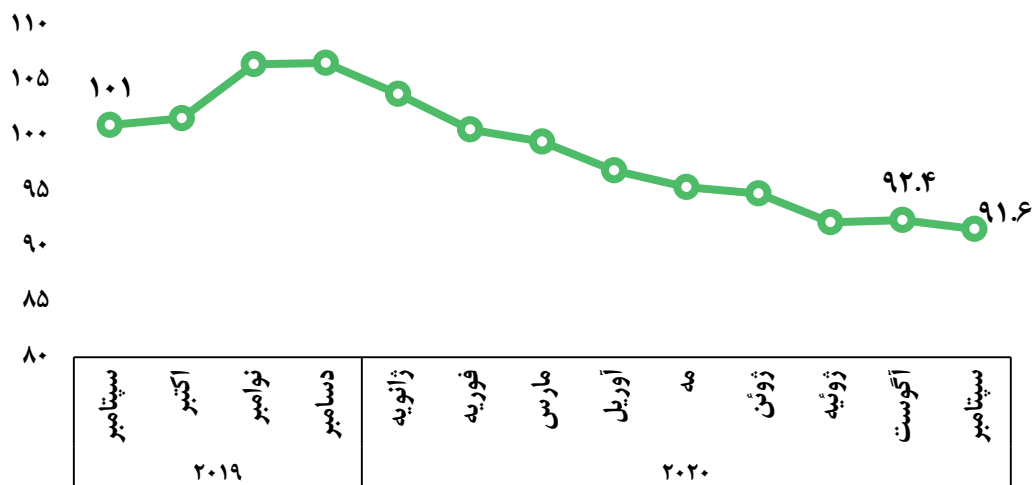
نمودار ۶. روند ماهانه شاخص بهای گروه لبنیات فائو طی یک ساله منتهی به ماه سپتامبر ۲۰۲۰

منبع داده‌ها: فائو

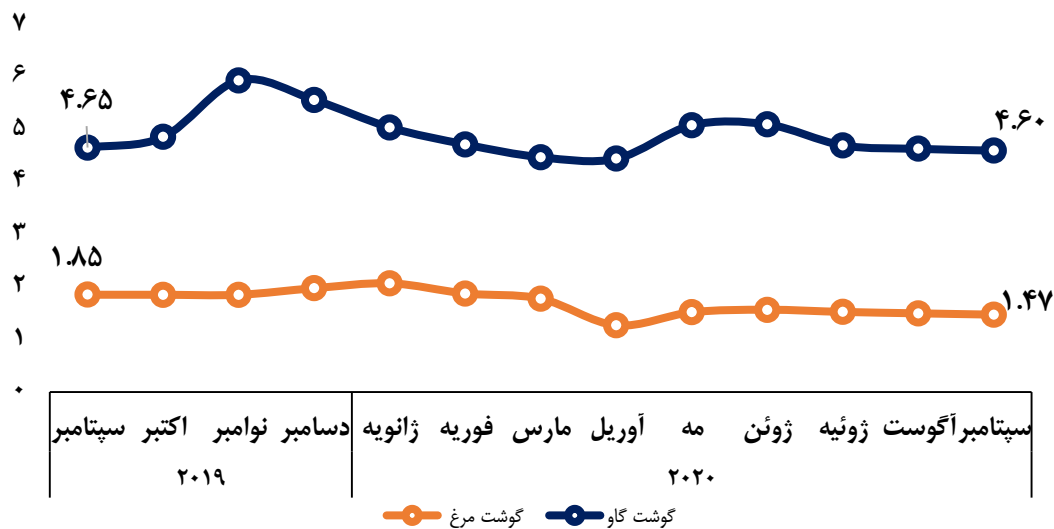
با توجه به نمودار ۷ و ۸، شاخص بهای گوشت فائو در سپتامبر ۲۰۲۰ به طور میانگین ۹۱٫۶ بوده که نسبت به ماه گذشته اندکی کاهش یافته (۰٫۹ درصد) و روند نزولی خود را که از ژانویه ۲۰۲۰ آغاز شده بود، ادامه داده است. این شاخص همچنین نسبت به سپتامبر سال ۲۰۱۹ با کاهش ۹٫۵ واحدی (معادل ۹٫۴ درصد) همراه بوده است. در ماه سپتامبر، قیمت گوشت خوک کاهش یافته، که تا حدودی تحت تأثیر تصمیم چین در اعمال ممنوعیت واردات از آلمان پس از تشخیص بیماری تب خونی آفریقایی (ASF) در میان گرازهای وحشی بود؛ این درحالی است که قیمت گوشت گوسفند به دلیل عرضه فصلی زیاد در استرالیا، کاهش یافت. در مقابل، قیمت گوشت طیور نیز با افزایش همراه بوده، که دلیل آن افزایش تقاضای بین‌المللی و محدودیت صادرات در برزیل است. قیمت گوشت گاو نیز در بازه مذکور ثابت ماند، زیرا افزایش قیمت محصولات دامی برزیلی تقریباً با کاهش قیمت در استرالیا جبران شد.

نمودار ۷. روند ماهانه شاخص بهای گروه گوشت فائو طی یک ساله منتهی به ماه سپتامبر ۲۰۲۰

منبع داده‌ها: فائو

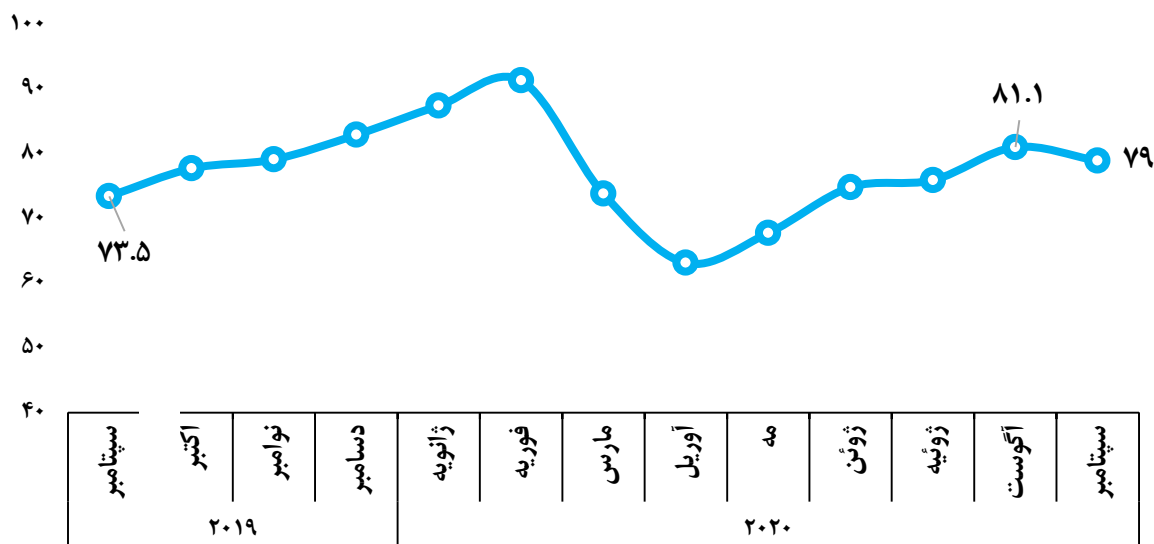
نمودار ۸. روند ماهانه قیمت برخی از انواع گوشت طی یک ساله منتهی به ماه سپتامبر ۲۰۲۰ (دلار بر کیلوگرم)

منبع داده‌ها: بانک جهانی

مطابق نمودار ۹ و ۱۰، شاخص بهای شکر فائو در سپتامبر ۲۰۲۰ به طور متوسط معادل ۷۹ بوده که نسبت به ماه گذشته ۲,۱ واحد (معادل ۲,۶ درصد) افت و نسبت به ماه مشابه سال گذشته ۵,۵ واحد (معادل ۷,۵ درصد) افزایش یافته است. کاهش قیمت‌های بین‌المللی شکر عمدتاً در واکنش به انتظارات از مزاد تولید جهانی شکر برای فصل جدید ۲۰۲۰/۲۰۲۱ بوده است. آخرین اطلاعات موجود نشان‌دهنده بهبود قابل توجه تولید در کشور هند، دومین تولیدکننده بزرگ شکر در جهان، و همچنین تولید قوی در برزیل، بزرگترین صادرکننده شکر جهان، پس از کاهش فصل گذشته، است. علاوه بر این، استمرار تضعیف پول ملی برزیل (رئال) در برابر دلار آمریکا به کاهش قیمت جهانی شکر کمک کرده است.

نمودار ۹. روند ماهانه شاخص بهای شکر فائو طی یک ساله منتهی به ماه سپتامبر ۲۰۲۰

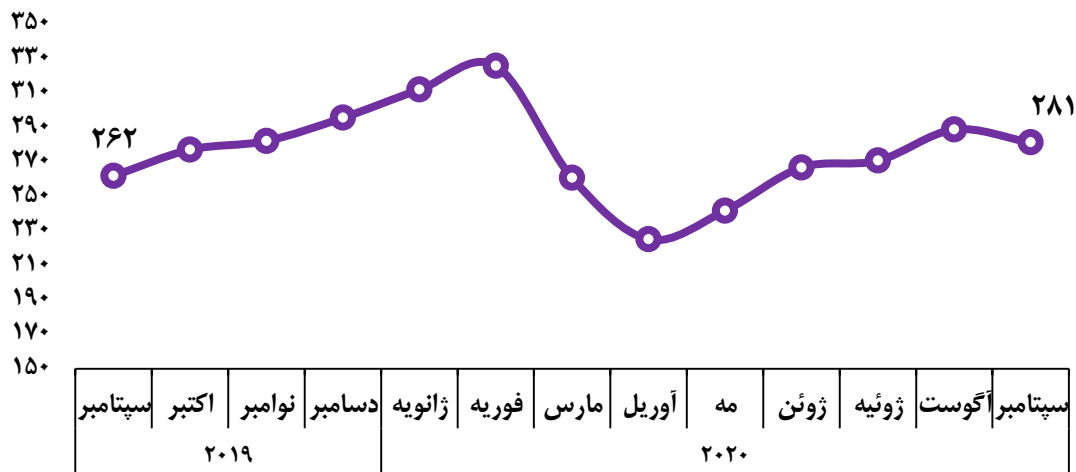

منبع داده‌ها: فائو

وفق نمودار ۱۰ بعد از افت بهای شکر در بازارهای جهانی بدلیل کاهش تقاضا از ماه مه روند مزبور معکوس و افزایشی شد به نحوی که در سپتامبر به ۲۸۱ دلار در هر تن رسید.

در مقایسه با سپتامبر سال ۲۰۱۹، بهای جهانی شکر در سپتامبر سال جاری حدود ۱۹ دلار در هر تن معادل ۷,۲ درصد بیش‌تر است.

نمودار ۱۰. روند ماهانه قیمت جهانی شکر طی یک ساله منتهی به ماه سپتامبر ۲۰۲۰ (دلار بر تن)

منبع داده‌ها: بانک جهانی